

fjernefte mod Mandens Modstand. Skal hendes Ret være betrygget, og skal det have nogen Betydning for hende, at hun faar Lejlighed til at tænke over, hvorledes Forholdet er, og hvad hun gaar ind til, maa det være, før Ægtefædet sluttes. Forord bryder ingen Trætte, siger et gammelt dansk Ord, og gælder det nogetsteds, gælder det her. Sagen er jo den, at de vordende Ægtefæller i hvert Tilfælde gaa ind under en Lovgivning. Det er jo ikke saa, at den først skal træffes, naar Forholdet kommer til at foreligge, nej, naar de først ere gifte, er Konen i Fælden, om jeg saa maa sige, hun er saa inde under den nu bestaaende Lovgivning, og saa er det foresent for hende at faa den ændret, som hun ønsker. Og jeg skal her atter minde om, hvor overordentlig lidet betryggende vor nuværende Lovgivning, er for Konen. Jeg udtalte ved Indbringelsen, at hun er ganske retløs stillet, og det er noget, som er temmelig eneftaaende for Danmark. Naar vi se paa den store thffe Lovbog, som kom i Sommer, have ganske vist de konservative sejret. Der stod en stor Strid om Hustruens Stilling, og det var, som sagt, de konservative, der sejrede, men alligevel er Bestemmelsen om Hustruens Retstillings lang, lang, mere betryggende, lang, lang bedre end hos os, navnlig for saa vidt angaar Formuen, idet f. Eks. Manden ganske vist har, naar der ikke er Ægtepagt, den vigtigste Stemme, men Hustruen kan forlange Sagen forelagt en Formynderret, og denne kan omstøde Mandens Afgørelse. Noget lignende kan finde Sted, med Hensyn til Naadigheden over Børnene. Det er dog af overordentlig Bigtighed, og det kan ikke finde Sted i Danmark. Her har Hustruen at tie og taale. Det er det, vi mene, vi absolut maa bort fra, og naar det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (H. Holm) sagde, at det skulde ske ved Lovbestemmelser, da har jeg udtalt ved Indbringelsen, at det mene vi ogsaa det skal. Man har ikke fyldestgjort Lovgivningens Forpligtelser over for Besolningen, før man er kommen til retfærdigere Lovbestemmelser paa dette Omraade; men naar man ikke er kommen dertil, og der ikke er Tegn til, at man foreløbig vil komme dertil, var det dog en Vej at gaa at give dem Afgang til selv at træffe Bestemmelser derom. Man giver dem derved daarligere Jurister og Formulærer i Bold, siger det ærede Medlem. Ja, det gør man naturligvis til en vis Grad, men det er dog bedre end at prisgive Konen aldeles til Mandens Forgodtbefindende. Hun faar dog, derved Lejlighed til

at søge ved kyndige Folks Hjælp at faa sin Stilling betrygget. Denne Lejlighed har hun ikke nu, saaledes som Tilstanden er. — Med Hensyn til de øvrige Indvendinger, det ærede Medlem fremkom med imod Lovforslaget, da var han jo meget imod Sognefogederne. Det har jeg tilbøls berørt; men naar han sagde, det var en Indvending mod Sognefogedernes Bemyndigelse, at man ikke kunde forlange, at de skulde kunne fremmede Sprog, saa ved jeg ikke, hvorpaa det ærede Medlem støtter, at vi nogenstunde ere gaaede ud fra, at de skulde kunne det. Det ærede Medlem talte om det Bevis fra Øvrigheden i et fremmed Land som er omtalt i § 2; men det skal selvfølgelig foreligge i Oversættelse. Det er den almindelige Regel her i Landet, at man aldrig kan forlange, at en Myndighed eller Domtol skal kunne et eneste Ord, af et fremmed Sprog, selv ikke Højesteret, i hvilken der dog ikke er en Dommer, der ikke kan fremmede Sprog. Selv Højesteret tager ikke mod et eneste Ord paa Svensk eller et hvilket som helst andet sprog, saa let forstaaeligt fremmed Sprog. Det har Retten ingen Forpligtelse til. Alt skal foreligge i Oversættelse, og det er selvfølgelig vor Mening, at det ogsaa skal være Tilfældet her. — Naar det ærede Medlem mente, at man kunde vælge Præsterne til denne Bestilling, saa vil jeg, ligesom det ærede Medlem for Aalborg Amts 3dje Valgkreds (S. Jensen), sige, at det tror jeg ikke vil være heldigt. Jeg tror, vi have Erfaring for, hvorledes Præsterne, eller hvad jeg hellere vil sige, nogle Præster optræde over for dem, der ikke i religiøs Henseende stille sig, som de ønske. De Erfaringer, vi have fra Højesteretsagen mod Pastor Moe i Skanderup, synes at tyde tilstrækkelig paa, hvad man kan vente sig, hvis man kommer til Præster af den Retning og vil have borgerlig Velse. — Med Hensyn til de Bemærkninger, der i øvrigt ere fremsatte mod Lovforslaget, skal jeg kun sige om § 13, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3dje Valgkreds (M. Christensen) og det ærede Medlem for Bogenfje (M. Nielsen) kom ind paa, at det naturligvis er et Principspørgsmaal, som man ikke kan komme uden om ved en Redaktion, om man vil lade det være frit for den enkelte Præst at vie eller ikke vie. Jeg udtalte mig i Fjor saa udførlig derom, at jeg skal nøjes med at henvise dertil og kun betone, at vi have den Mening, at Præsterne bør stilles frit, naar Besolningen stilles frit, og det vedkende vi os. Det maa da afgøres ved en Afstemning, hvilken Mening der skal sejre. Naar det ærede Medlem for Bogenfje gjorde den Be-